

Městské středisko ekologické výchovy při Zoo Liberec SEV DIVIZNA

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2019

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,
rok 2019 je za námi, byl to další rok činnosti SEV DIVIZNA, kdy jsme svými vzdělávacími aktivitami podporovali školy v jejich úsilí zvýšit environmentální povědomí dětí a žáků. Stejně tak jsme nabídli vzdělávací akce i pedagogům a dalším zájemcům.
V roce 2019 jsme se, kromě naší základní činnosti, soustředili na dokončení metodických materiálů v rámci kampaně Silent Forest, kterou Zoo Liberec koordinovala po tři roky celé Evropské asociaci zoologických zahrad a akvárií (EAZA). Spolupracovali jsme na projektu LIFE4ZOO, který hodláme v roce 2020 předložit Evropské komisi v rámci projektů LIFE. Společně s Krajským střediskem ekologické výchovy STŘEVLIK jsme pořádali 26. ročník celorepublikového Veletrhu ekologické výchovy.
Naše činnost byla velmi pestrá. Co vše jsme zrealizovali, si nyní můžete přečíst ve výroční zprávě. Za tím vším stojí konkrétní lidé a jejich práce. Moc děkuji především kolegům z týmu SEV DIVIZNA, že stále chtějí odvádět tolik potřebnou práci na poli environmentální výchovy.

Za SEV DIVIZNA
Aleš Kočí

Kdo jsme?

SEV DIVIZNA je denní specializované pracoviště na podporu a realizaci environmentální výchovy a v této oblasti poskytuje následující služby:

- realizuje ekologické výukové programy pro děti z mateřských škol, žáky základních a středních škol. Výukové programy vedou zkušení a odborně zdatní lektori:
 - používáme interaktivní formy a metody,
 - preferujeme kontakt s přírodou a výchovu prožitkem,
 - reagujeme na aktuální témata,
 - pomáháme školám v realizaci průřezového tématu RVP – environmentální výchova.
- pořádá odborné semináře, exkurze či dílny pro studenty pedagogických fakult, pedagogické pracovníky, vedoucí dětských kroužků a oddílů, širokou veřejnost atp.
- realizuje výukové aktivity v areálu Zoo Liberec (výukové programy, komentované prohlídky...)
- realizuje osvětové akce pro širokou veřejnost
- zajišťuje metodickou pomoc koordinátorům EVVO na školách, metodickou pomoc pro zpracovávání ŠVP
- zpřístupňuje knihovnu publikací k ekologické výchově a půjčuje netradiční výukové pomůcky
- komunikuje s ostatními organizacemi realizujícími EVVO v regionu i po celé republice
- spolupracuje s ostatními zoologickými zahradami v oblasti vzdělávacích aktivit (metodika, inspirace, profesní růst...)
- koordinuje síť škol v Libereckém kraji se zájmem o ekologickou výchovu (M.R.K.E.V., Ekoškola, ŠUŽ).

Poslání SEV DIVIZNA

SEV DIVIZNA svými aktivitami prostřednictvím environmentální výchovy podporuje a rozvíjí zodpovědnější chování lidí vůči všemu živému i neživému, tradicím, přírodě, krajině i planetě.

Jaké je naše pojetí environmentální výchovy?

Environmentální výchova vede ke kladnému vztahu k přírodě, k respektování přírodní a kulturní pestrosti a posiluje sounáležitost s celkem. Člověk chápe důsledky svého chování, přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí a jedná dle zásad uvědomělé skromnosti.

SEV DIVIZNA pro školní kolektivy – ekologické výukové programy a jiné výukové aktivity

Náš lektorský tým nabízí mateřským, základním a středním školám širokou nabídku ekologických výukových programů, které mají podobu dvou až tříhodinových bloků či půldenních exkurzí, a výukové aktivity v areálu Zoo Liberec.

Všechny ekologické výukové programy a výukové aktivity se dotýkají průřezového tématu Environmentální výchova (v některých případech Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, popřípadě Osobnostní a sociální výchova) a reagují tak na platné RVP.

V roce 2019 jsme školám nabídli několik nových ekologických výukových programů. Pro druhý stupeň byl připraven program Cizí slovo biodiverzita zabývající se významem rozmanitosti života na Zemi a program Voda, klima a zvířata reagující na současné klimatické změny a propojující ekologickou výchovu se Zoo Liberec. Pro žáky prvního stupně jsme upravili stávající program o vodě a zaměřili se v něm více na hospodaření s vodou v našich domácnostech. V nabídce je pod názvem Bez vody to nejde.

Stejně jako v minulých letech, i letos využili služeb našeho střediska studenti z Pedagogické fakulty Technické univerzity Liberec. Nabídli jsme jim ukázky našich programů jako inspiraci pro jejich další práci.

Celkem proběhlo 352 programů, kterých se zúčastnilo 6782 dětí, 63 % se uskutečnilo v terénu. Celkem bylo odučeno 847 hodin.

	MŠ	ZŠ	SŠ	VŠ
počet programů	62	276	12	2
počet účastníků	1187	5357	207	31

• Kmotří potoků

V průběhu roku 2019 probíhal přeshraniční projekt Kmotří potoků. SEV DIVIZNA se do tohoto projektu zapojilo ve spolupráci se třemi dalšími středisky ekologické výchovy, Technickou univerzitou Liberec a německými partnery.

Posláním projektu bylo pomoci dětem poznávat vodní tok ve svém blízkém okolí a nalézt praktické možnosti, jak mu pomoci. Aktivity byly inspirovány principy místně zakotveného učení, školou pro udržitelný život a badatelsky orientovaným vyučováním.

Realizovali jsme pravidelná setkání s dětmi z jablonecké ZŠ 5. května a liberecké ZŠ 5. května.

Vše bylo zakončeno společnou výstavou v Krajské vědecké knihovně Liberec.

Tento projekt proběhl za finanční podpory Fondu malých projektů Česko-Sasko.

SEV DIVIZNA pro pedagogické pracovníky, studenty pedagogické fakulty a další zájemce

V roce 2019 uspořádalo SEV DIVIZNA celkem 13 vzdělávacích akcí pro pedagogické pracovníky, studenty pedagogických fakult, pracovníky školských zařízení a středisek ekologické výchovy, vedoucí zájmových kroužků i další zájemce z řad veřejnosti. Z těchto 13 akcí bylo 7 odborných seminářů, 2 tvořivé dílny, 1 konference, 1 odborná přednáška a 2 exkurze.

Celkem absolvovalo realizované akce 250 účastníků.

• Celorepublikový Veletrh ekologické výchovy

SEV DIVIZNA ve spolupráci se Střediskem ekologické výchovy Libereckého kraje – STŘEVLIK připravily 26. ročník Veletrhu ekologické výchovy. Letošní ročník byl zaměřen na problematiku vody. Odborné přednášky, exkurze, praktické příklady a metodické workshopy přinesly téma vody z různých úhlů pohledu a týkaly se vodního cyklu, vody v krajině a vody v souvislosti s klimatickými změnami.

Veletrhu se zúčastnilo 83 pracovníků středisek ekologické výchovy z celé republiky a 15 osob z pořadatelských organizací. Veletrh proběhl díky finanční podpoře MŽP ČR.

• EAZA kampaň Silent Forest

Kampaň zoologické zahrady „Silent Forest“ na podporu a ochranu ptáků Jihovýchodní Asie probíhala na plné obrátky od roku 2017 a k 31. 12. 2019 byla úspěšně dokončena.

V SEV DIVIZNA vznikl v rámci této kampaně již v roce 2018 nadčasový nástěnný ptačí „kalendář“, kde zájemce najde spousty zajímavostí ze života ptáků nejen našich, ale i těch indonéských. Kalendář byl pojat jako metodická pomůcka (obsahuje důležité informace, ukázky aktivit, rukodělné aktivity pro žáky a podobně). V roce 2019 k němu pracovníci SEV DIVIZNA vytvořili tištěnou metodiku, která rozšiřuje možnosti použití a napomáhá pedagogovi pracovat s tímto netradičním metodickým materiálem.

• Celostátní program M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy)

V rámci programu M.R.K.E.V., který finančně podporuje na celonárodní úrovni Ministerstvo životního prostředí, byla vytvořena síť škol s hlubším zájmem o rozšíření svých aktivit v environmentální výchově. V Libereckém kraji tento program koordinuje SEV DIVIZNA a v současné době je do něj zapojeno na 633 škol z celé České republiky, z toho 62 škol je z Libereckého kraje.

Zapojené školy mají možnost využít cenné služby, např. pravidelnou rozesílku časopisu pro ekogramotnost Bedník, zasílání informací a materiálů o ekologii, trvalý přístup do elektronického archivu Bedníku či k aktuálním publikacím a pomůckám. Školy jsou informovány nejen o akcích zaměřených na ekologii v regionu, ale i o možnostech dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a financování rozvoje ekologické výchovy. Program M.R.K.E.V. významně finančně podporuje Liberecký kraj.

• Krajská konference Liberecká M.R.K.E.V. 2019

Pedagogy i ostatní účastníky jsme v roce 2019 pozvali v rámci tradičního podzimního setkávání Liberecká M.R.K.E.V. do Lidových sadů na konferenci Voda kolem nás. Díky suchu velmi aktuální téma. Sešlo se 67 účastníků.

V dopoledních přednáškách vystoupili představitelé několika organizací s různým polem působnosti, kteří přinesli poznatky a informace ze svých zájmových oblastí. Přivítali jsme zde zástupce Výzkumného ústavu vodohospodářského Praha, vedoucího kanceláře Spojených národů v České republice a zástupce Krajského úřadu v Liberci. Krátce před polednem prezentovali učitelé ze škol příklady dobré praxe. Odpolední dílny vedli lektori vzdělávacích center a řeč byla především o vodě z různých úhlů pohledu.

Oba bloky dělilo slavnostní vyhlášení ocenění Ještědská MRKEV za mimořádný přínos v oblasti EVVO Libereckého kraje.

Konference se konala díky finanční podpoře Libereckého kraje a MŽP.

• Specializační studium pro školní koordinátory EVVO

Ve školním roce 2019/20 bylo zahájeno specializační studium pro školní koordinátory EVVO v regionu NUTSII Severovýchod (v Libereckém, Královéhradeckém a Pardubickém kraji). Specializační studium probíhá na základě vyhlášky č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariéřním systému pedagogických pracovníků a naplňuje krajské koncepty EVVO. Studium společně připravily a realizují SEV DIVIZNA (Liberecký kraj), Ekocentrum PALETA (Pardubický kraj) a Středisko ekologické výchovy SEVER (Královéhradecký kraj). Tato střediska se systematicky a dlouhodobě zabývají vzděláváním pedagogů v této oblasti. Do studia se přihlásilo 20 pedagogů, kteří zatím absolvovali 87 hodin z 250 hodin přímé výuky. Studium našich pedagogů významně podpořil Liberecký kraj.

• Program EKOŠKOLA

Mezinárodní program EKOŠKOLA spojuje environmentální výchovu na škole s praktickými kroky vedoucími k ekologizaci jejího provozu. Možnost zapojení do programu je tradiční součástí nabídky SEV DIVIZNA školám. Při jeho naplňování úzce spolupracujeme s celorepublikovým koordinátorem TEREZA, vzdělávací centrum, z. ú., Praha.

Naše středisko tento program koordinuje v Libereckém kraji již třináctým rokem. V roce 2019 bylo v projektu zapojeno celkem 11 škol. ZŠ Lázně Libverda obhájila již po čtvrté titul Ekoškola a ZŠ Liberecká 1734/31, Jablonec nad Nisou získala titul poprvé, společně s vlajkou a logem Ekoškola.

Program EKOŠKOLA je nabízen i mateřským školám. EKOŠKOLKY pomáhají dětem, učitelům a rodičům udělat ze školky příjemnější, demokratičtější a přírodě bližší místo k životu. V Libereckém kraji byly zapojeny 3 mateřské školy. Program EKOŠKOLA podpořil Liberecký kraj.

• Program Škola pro udržitelný život

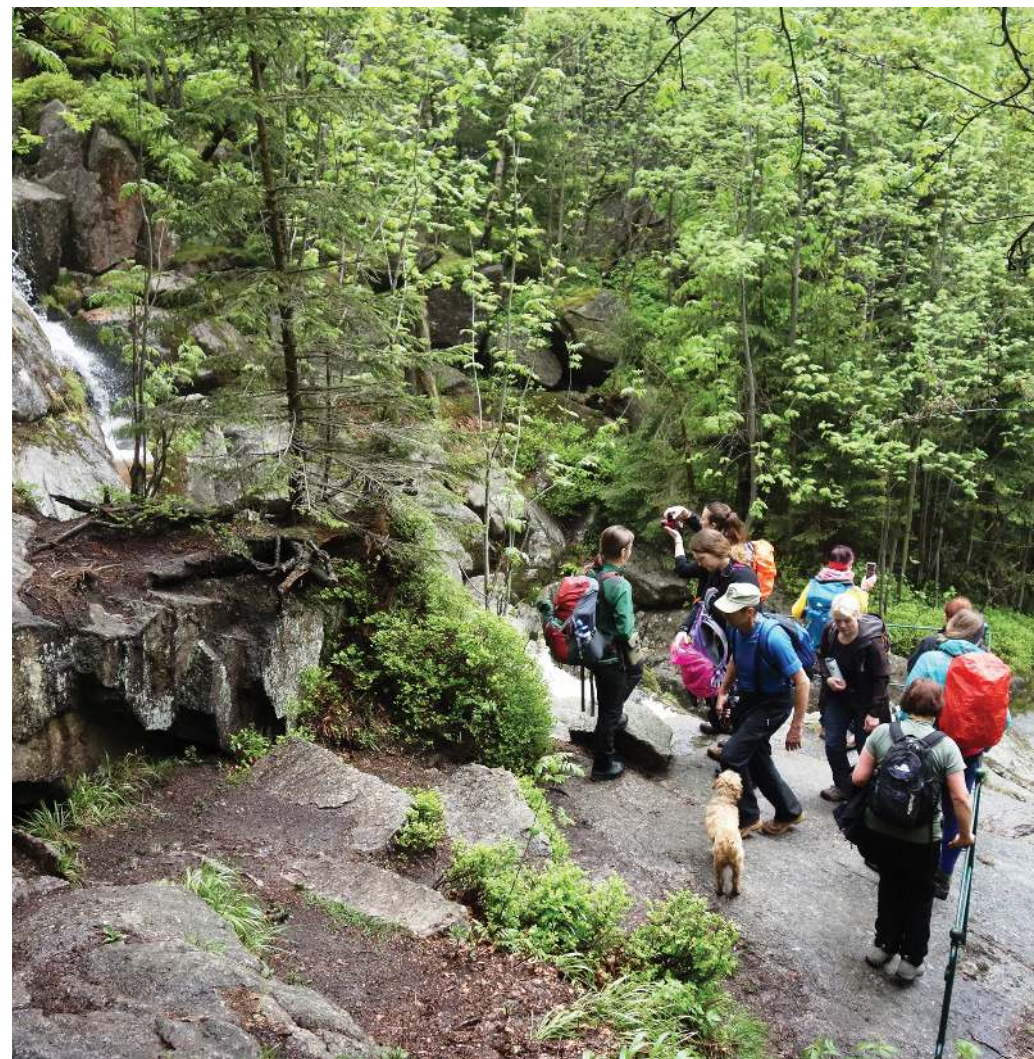
Škola pro udržitelný život (ŠUŽ), který vyhlašuje SEVER Horní Maršov, je program, který pomáhá školám přispívat ke zlepšování životního prostředí a kvality života ve svém okolí. Žáci, učitelé a místní komunita podporují jednotlivými projekty udržitelný rozvoj místa a žáci se tak učí důležitým dovednostem pro život. Program prostřednictvím porozumění místu, praktické péče o místo a aktivního zapojení do života komunity rozvíjí u žáků, učitelů a dalších občanů kompetence potřebné pro udržitelný život. V Libereckém kraji je do programu zapojeno 7 škol, které koordinuje SEV DIVIZNA. Nabízíme školám aktuální informace k ekologické výchově prostřednictvím newsletteru a odbornou asistenci při plánování a realizaci jejich projektů.

SEV DIVIZNA pro veřejnost

SEV DIVIZNA v roce 2019 spolupracovala na organizování akcí pro veřejnost s oddělením marketingu, zoologickým a technickým oddělením, Kulturním centrem Lidové sady a dalšími složkami Zoo Liberec.

I v roce 2019 byla tradičně pořadatelkou akce Den Země s tematikou Ptačího roku, a také Světového dne zvířat. Obě akce, cílené hlavně na rodiče s dětmi, proběhly v areálu zoo. Na Den Země 27. dubna přišlo 1 080 návštěvníků, Světový den zvířat 5. října 372 návštěvníků. Zde nízkou návštěvnost ovlivnilo nepříznivé počasí s celodenním deštěm. Na začátku července se uskutečnil zootábor pro děti zaměstnanců, který měl v SEV DIVIZNA své zázemí. Mladší děti tradičně využívaly pro táborový program prostory zoo a Lidových sadů, starší děti měly tábor turistický. Ve spolupráci probíhají i další akce zoologické zahrady, které SEV DIVIZNA přímo neorganizuje, ale účastní se přípravy či pomáhá s jejich průběhem. SEV DIVIZNA se také každoročně významnou měrou podílí na vědomostní soutěži pro žáky II. stupně ZŠ a víceletých gymnázií s názvem ZooRiskuj. V roce 2019 to bylo 87 týmů, celkem 261 žáků z 23 zúčastněných škol.

Finanční zpráva SEV DIVIZNA za rok 2019

Celkové neinvestiční výdaje/náklady	5 090 386,92 Kč
Příjmy/výnosy z vlastní činnosti – celkem	526 527,22 Kč
Dotace, příspěvky, dary – celkem	4 479 029,00 Kč
Příjmy/výnosy – celkem	5 005 556,22 Kč

Personální zajištění

Dědková Lenka
Havle Leoš
Hudcová Alice
Kočí Aleš
Krupová Jana
Nováková Miroslava
Pecinová Kateřina
Plener Tomáš – externí spolupracovník
Řepík Michal – externí spolupracovník
Stáňová Jolana
Šafaříková Zuzana
Štajnerová Eva
Voháňková Marcela – externí spolupracovník

Poděkování patří všem, kteří pomáhali zrealizovat naše akce:

• spolupracující organizace:

Ekocentrum Paleta; Ekocentrum Koniklec, o. p. s. Praha; Liberecký kraj – odbor životního prostředí a zemědělství; Lipka, p. o., Brno; Městské lesy Liberec, p. o.; Ministerstvo životního prostředí České republiky; Oblastní galerie Liberec, p. o.; Studentský spolek RHYME, z. s.; Semínko země, z. s.; SEV Český ráj; SEVER – Hradec Králové; SSEE Pavučina, z. s. a její členové; STŘEVLIK, p. o.; Svobodná hra; Technická univerzita Liberec; TEREZA, vzdělávací centrum, z. ú.; Základní škola Zborovská, p. o., Turnov.

• jednotlivci:

Broža Michal, Čajková Tereza, Danišová Justina, Duras Jindřich, Fučíková Anna, Fuksa Josef, Havlík Dušan, Hošková Monika, Horáčková Věra, Hronešová Lenka, Korytář Tomáš, Kubíková Lenka, Kvapil Petr, Medlíková Olga, Pudil Martin, Skalová Hana, Sobotková Dana, Studený Radomír, manželé Šimovi, Škáchová Petra, Šmída Jiří, Vacková Sylvie a mnoho dalších.

• zvláště děkujeme:

Kolegům a dobrovolníkům ze Zoo Liberec za všestrannou pomoc a podporu.

SEV DIVIZNA

Městské středisko ekologické výchovy při Zoo Liberec

Lidové sady 425/1

460 01 Liberec 1

Telefon: 487 377 146 nebo 482 712 982

www.divizna.eu www.zooliberec.cz

Foto: archiv SEV DIVIZNA
Vytisknuto na recyklovaném papíru.

SEV DIVIZNA výroční zpráva 2019

DIVIZNA
LIBEREC

